

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

16. november 2005

/Jan Roed/JEV

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om indførelse af bestemmelser om nominelle mængder for færdigpakke produkter, COM (2004) 708, final og 2004/248 (COD).

Resumé

Forslaget er en forenkling af de hidtidige begrænsninger på pakningsstørrelse og er en følge af SLIM-initiativet. Med forslaget mindskes muligheden for tekniske handelshindringer gennem fastsættelse af særlige nationale pakkestørrelser på næsten alle områder (kun vin, spiritus og sukker er undtaget), og det øger mulighederne for fri konkurrence mellem virksomheder i det indre marked.

1. Baggrund og indhold

Rådet har 2. december 2004 modtaget Kommissionens forslag om ændringer i ovennævnte direktiv (også kaldet e-mærkedirektivet), som har hjemmel i artikel 95 i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Ændringerne af direktivet skal vedtages med kvalificeret flertal efter den fælles beslutningsprocedure.

Med afsæt i initiativet om enklere lovgivning (SLIM IV) foreslår Kommissionen en forenkling af e-mærkedirektivet for færdigpakke varer. I den eksisterende fælleseuropæiske lovgivning er det reguleret, hvilke størrelser (vægt/volumen) som en række færdigpakke varer, herunder fødevarer, må sælges i. Samtidig er der i eksisterende direktiver en mulighed for at beholde en national regulering af pakkestørrelser for produkter, der kun sælges på hjemmemarkedet.

Baggrunden for den eksisterende lovgivning var dels at beskytte nationale industrier ved, at pakkestørrelsen ikke var en konkurrenceparameter, dels at beskytte forbrugerinteresser da forbrugeren ville have en bedre mulighed for at sammenligne priser mellem varer, der sælges i samme størrelser på de nationale markeder.

Efter e-mærkedirektivets vedtagelse er der kommet bedre EU-regulering på forbrugerbeskyttelsesområdet. Denne kræver, at der skiltes med prisen for 1 kg eller 1 liter af varen, sådan at forbrugerne kan sammenligne priserne uafhængigt af pakkestørrelsen.

Den eksisterende lovgivning om pakkestørrelser er derfor unødigt kompleks og detaljeret. Derudover drager den ikke fordel af udviklingen inden for pakkingsmaskiner og emballageformer, der kan justeres efter markedets behov, hvis der opstår efterspørgsel på en vare pakket i andre størrelser.

Lovgivningen er således forældet og tjener ikke mere sit formål. Den virker snarere begrænsende i forhold til at gennemføre det indre marked, da de eksisterende nationale regler kan virke som potentielle tekniske handelshindringer.

Kommissionen foretog en høring af forskellige politiske løsningsmodeller. Vin-, spiritus-, pulverkaffe- og sukkerområdet blev undtaget fra det endelige forslag, fordi visse europæiske industriorganisationer gjorde indsigelser.

For alle andre varegrupper bliver det givet frit at sælge i de pakkingsstørrelser, virksomhederne ønsker, og det er ikke længere muligt at opretholde nationale begrænsninger af, hvilke pakkingsstørrelser visse varer må sælges i.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-parlamentets udtalelse forventes at foreligge den 15. december.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at i de tilfælde, hvor der er konstateret et behov for faste størrelser, kan varernes frie bevægelighed kun sikres, hvis størrelserne fastsættes på fællesskabsniveau.

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering om, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Gældende dansk ret

For ”flydende fødevarer” er der metrologiske krav i Direktiv 75/106/EØF¹, bilag 1 & 2 og krav til forskellige størrelser/mængder i Direktiv 75/106/EØF, bilag 3. For ”andre flydende og ikke-flydende varer” findes

¹ Rådets direktiv 75/106/EØF af 19. december 1974 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om færdigpakning af visse væsker i bestemte volumenstørrelser.

der metrologiske krav i Direktiv 76/211/EØF² og krav til forskellige størrelser/mængder i Direktiv 80/232/EØF³.

Direktiverne er implementeret i Statens Metrologiråd BEK nr. 142 af 31/01/1985, Statens Metrologiråd, DIR nr. 10001 af 31/01/1985 og Industriministeriet, CIS nr. 30 af 24/02/1981.

5. Høring

Forslaget har været sendt i høring i specialudvalget 'Vækst og konkurrenceevne'. Dansk Industri har oplyst, at DI støtter forslaget. Advokatrådet har oplyst, at Rådet ikke havde bemærkninger til forslaget.

6. Andre landes holdninger

Der er generel opbakning blandt landene til Kommissionens forslag.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark støtter forslaget, da der er tale om fjernelse af potentielle handelshindringer i form af nationale krav til pakkestørrelser for færdigpakkede varer. Fjernelse af krav om bestemte pakkestørrelser for visse produkter anses ikke for at sænke beskyttelsesniveauet for forbrugerne, da der allerede er indført en generel lovgivning om mærkning, der sikrer, at forbrugere kan sammenligne priserne.

8. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Forslaget indebærer ændringer i Statens Metrologiråd BEK nr. 142 af 31/01/1985, Statens Metrologiråd, DIR nr. 10001 af 31/01/1985 og Industriministeriet, CIS nr. 30 af 24/02/1981.

Forslaget skønnes ikke at have statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget om forenkling af e-mærkedirektivet forventes kun at medføre mindre direkte samfundsøkonomiske konsekvenser. Virksomheder opnår fordele af, at landene ikke med begrundelse i hjemmemarkedet kan opstille krav om anvendelse af bestemte pakningsstørrelser, og det bliver

² Rådets direktiv 76/211/EØF af 20. januar 1976 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om emballering af visse varer efter vægt eller volumen i færdigpakninger.

³ Rådets direktiv 80/232/EØF af 15. januar 1980 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning vedrørende værdiskalaer for tilladt nominelle mængder og nominelle rumfang for visse færdigpakkede varer.

muligt at tilpasse pakningsstørrelsen efter markedets ønsker. Omvendt kan en stigning i antallet af små pakningsstørrelser medføre en øget affaldsmængde.

10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.